

CAL BLINDAR ELS DRETS I DEURES DELS PROFESSIONALS DE LA INFORMACIÓ?

CAL UNA LLEI QUE OBLIGUI ELS MITJANS A TENIR ESTATUTS DE REDACCIÓ?

Ramón Espuny
President SPC

Regulació vol dir legislar sobre un dret constitucional (art.20) que només s'ha fet amb la clàusula de consciència (no en el secret professional) per fixar els drets i deures dels professionals de la informació. Que inclou dret d'accés a la informació, als judicis, a no ser reprimits per la policia, a tenir Estatuts de redacció, i a disposar d'un Codi Deontològic vinculant, que implica una Autoritat de la Comunicació que s'ocupi del seu compliment, i si cal tingui capacitat sancionadora (diferències amb el CIC i més semblant al CAC).

Regulació no equival a censura: pels orígens franquistes del Registre de periodistes es va dir que "la millor de premsa és la que no existeix" (Cebrián y Pedro J.). Però això du a la desregulació professional i laboral, que només afavoreix els criteris del mercat i la voluntat d'editors i directors. Contraris a la llicenciatura per exercir, a les associacions col·legials, i també als sindicats (professionals o generals). Només ells volen definir qui és periodista, quan el periodisme professional hauria d'estar ben definit i censat, a partir d'un Estatut del Periodista professional com a França, on qui habilita és el carnet que atorga un organisme mixt que formen patronal i sindicats.

S'accepta amb normalitat la regulació dels mitjans públics, i en canvi es veu com a intervencionista la dels mitjans privats, que tot i ser-ho han de respectar el mandat constitucional del dret a la informació de la ciutadania, que és un dret del públic i no és propietat ni dels mitjans ni dels professionals, que som només mitjancers. **I s'oblida que els professionals de la comunicació pública ja estan regulats per normatives legals** que sovint han d'invocar per defensar-se de l'intervencionisme del poder polític (Llei Audiovisual, Mandat Marc, Lleis CCMA, Llibre d'Estil..). I no per regulats estan més interferits, sinó que se'ls aplica el mandat públic que coincideix força amb els criteris deontològics (independència, professionalitat, imparcialitat, neutralitat...).

Una altra cosa és l'excés de regulació, com són els blocs electorals, que justament contradiuen aquests principis. Perquè a més d'interferir en la professionalitat, comporten un tracte desigual, parcial i no neutral de les candidatures, de manera que aquestes corren la mateixa cursa però amb diversitat de condicions, afavorint els guanyadors d'altres curses i reproduint així que segueixen guanyant els vencedors.

L'altra dificultat per admetre que és possible que els partits legislin per garantir la independència professional **és la nefasta experiència de governamentalització i partidització dels organismes rectors dels mitjans públics,** els únics amb qui els partits s'atreveixen, mentre són força temorosos davant els mitjans privats i els ciutadans Kane del moment. Cal superar

aquestes perversions a través de mecanismes de majories qualificades (de legitimitat parlamentària) que forcin al consens i de retruc als criteris de professionalitat, capacitat i independència per als òrgans rector i directius. I que siguin la societat civil qui proposi candidats, que els evalui el CAC i que passin un examen al Parlament amb les seves propostes. I fent concursos públics per als directors dels mitjans, com a la BBC o a la nova RTVV.

El mateix cabria per a un Consell de la Informació o de la Comunicació, que fes seguiment d'un Estatut del Periodista o una Llei del Dret a la Informació i a la Comunicació : que emanés de la legitimitat parlamentària, però amb membres proposats per les entitats del món de la comunicació, en base a criteris de consens per garantir un bé públic que és essencial per a la formació de l'opinió pública, bàsica per una societat democràtica.

Aquest Consell podria emanar de l'actual CIC, condicionat per les empreses que li van donar suport a canvi que les seves resolucions no fossin vinculants, com s'ha demostrat amb el cas de la publicitat comercial feta per professionals de la informació de TV3. **Un CIC amb facultats per reclamar el compliment d'una llei de la comunicació** i que evités que l'única sortida davant incompliments del Codi Deontològic fos la judicial. Primer, perquè les resolucions poden trigar molt. I segon, perquè poc cos legislatiu hi ha en aquesta matèria que els jutges puguin resoldre.

Per tant, **regular no és censurar, sinó legislar per blindar els drets i deures dels professionals, i els dret de la ciutadania a una informació veraç i rigorosa.**

Lleida, 4 de maig de 2017